

Dňa 19.septembra oslávi svoje 70.narodeniny náš drahý manžel, otec a starý otec ALEXANDER HALGAŠ z Bušiniec.

"Drahý otec náš! Nech Ti Pán Boh požehná každý krok, aby sme sa s Tebou radovali dlh rok čo rok. Ži dlho, otec, medzi nami, kým Teba máme, nie sme sami. Všetko najlepšie, hlavne veľa zdravia Ti želajú tí, ktorí Ťa veľmi radi majú." Manželka Jarmilka, ktorá Ti zároveň ďakuje za 45 rokov spoločného života, dcéra Ivonka, syn Alexander, za Ladislav, vnuci Lacko s priateľkou Beátkou a Peťko s priateľkou Veronikou. Ku gratulácii sa pripájajú svatovci Barkovci.

Krásneho životného jubilea 55 rokov sa 14.septembra dožíva naša mama DARINKA BUDAIOVÁ z Chrastiniec.

Aj touto cestou by sme ju chceli potešiť pekným vinšom. "Milá mama! Do Tvojich spomienok už sa veľa zmestí, šťastie i slzy, chvíle bez bolesti. Prajeme telu zdravie, ruke pevný stisk, pokoj do srdca i nejaký ten zisk." To Ti želajú manžel Jozef, dcéra Katka s rodinou, synovia Jozef a Tomáš s rodinou. Starkú za všetkých objímajú a bozkávajú vnúčatá: Katka, Peťko, Dominik, Christopfer a Kevin. Všetko najlepšie Ti praje mama a ostatná rodina.

POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

15.9. Božena Mazúchová, 16.9. Štefan Sozanský, Ladislav Jonáš, Margita Kaderjáková, 17.9. Zlata Danielová, 19.9. Ján Daniel, Štefan Martušin, Kornel Kováč, Vojtech Ambrózi

NEZABUDNITE BLAHOŽELAŤ:

13.9. Ctiborom, 14.9. Ludomilom, 15.9. Jolanám, 16.9. Ludmilám, 17.9. Olympiám, 18.9. Eugeniám, 19.9. Konštantinom

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Odišla si tichúčko ako odchádza deň, no v našich srdciach zostáva spomienka len. Milovali sme Ťa, Ty si milovala nás, tú lásku v našich srdciach nezničí ani čas."

Dňa 29.8.2010 nás navždy opustila po dlhej a ťažkej

chorobe mamička, starká a prastarká
MÁRIA RAČÁKOVÁ,
vo veku 70 rokov zo Želoviec.

Kto ste ju poznali, venujte jej
s nami tichú spomienku.

Spomínajú: dcéra Lubica, synovia Janko
s manželkou a Lubko s manželkou,
vnučky Monika, Renátka, Martinka, Zuzka,
Zlatka, vnuk Lubko, pravnúčky Sára,
Karinka a pravnuk Martin.

SPOMIENKA

"Aj slnko zapadá ústupom do noci, kto raz púť dokonal, nieto viac pomoci. Bez slnka chlad vanie z hviezdanej oblohy, človek je krehký tvor, zranený, úbohý. Do tmy si zapáli kahanec nádeje, do duše boľavej spomienky naleje.

V tichosti vyprosme veľký dar pokoja, kým sa nám duše vo večnosti spoja. Posledný pozdrav tu šepkáme do ticha, že sa raz stretneme, je naša útecha."

Štyri roky uplynuli 12.9.2010

od úmrtia našej mamy,
starej mamy a sestry

MÁRIE KLIMENTOVEJ z V. Krtíša.

S láskou a úctou spomínajú dcéry,
vnúčatá a súrodenci.

NARODIL SA

1.9. Matej
z V. Krtíša

OSUD SFUKOL SVIEČKU JEJ ŽITIA

7.9. Magdaléna Balázová, nar. v r. 1951
z Obeckova

SPOMIENKY

"Dotíкло srdiečko, prestalo biť, skončilo svoju púť, nechceme na Teba nikdy zabudnúť. Už niet návratu a ani nádeje, len cestička k hrobu nás k Tebe zavedie. Jediné srdce na svete sme mali, ktoré dokázalo nás milovať, aj keby láskou vzbudil sme ho chceli, neozve sa viac. Tak náhle odišla duša Tvoja, že si nestihol povedať ani: 'Zbohom, rodina moja drahá'. Smutný a prázdny je náš dom, chýbaš nám, drahý otec, v ňom. Čas plynie, nevráti, čo vzal, ostali len spomienky a v srdci žiaľ."

Päť rokov uplynie 17.9., kedy nás opustil po ťažkej chorobe manžel a otec dvoch detí MICHAL KUŠPÁL
zo Slovenských Kľačan.

So zármutkom v srdci si spomínajú na neho manželka Anna, dcéra Anka a syn Palko. Spolu s nami si na neho zachovajme tichú spomienku.

"Čas plynie ako tichéj rieky prúd, kto Ťa mal rád, nemôže zabudnúť. Len kytičku kvetov na hrob Ti môžeme dať a s láskou spomínať."

Dňa 13.9.2010 si pripomíname
5.výročie úmrtia

milovaného manžela, otca, svokra,
starkého a prastarého otca
JÁNA PETRUSA z Viesky.
Priatelia, kto ste ho poznali, venujte mu
s nami tichú spomienku. Ďakujeme.
S láskou a úctou spomína celá rodina.

Podporte referendum!

sociálne • dobre • ľudsky

Vraj referendum sú len "vyhodené peniaze", hovoria zrazu niektorí naši politici. "Ide im však len o korytá a o to, aby si za naše peniaze žili ako prasce v žite!", hovorí predseda SDĽ Marek Blaha. Podľa neho sú poslanecká imunita a luxusné papaláské limuzíny nehoráznosť. "Väčšina politických strán pred voľbami sľubovala skromnosť a zrušenie imunity. Tým, že to nedokážu presadiť v parlamente, sa dopúšťajú brutálneho podvodu na voličoch", dodáva líder ľavičiarov s tým, že referendum je jediná možnosť ako to dosiahnuť. "Zoberte si takého Fica. Tvári sa ako najväčší ľavičiar, ale bojkotuje zrušenie imunity v parlamente ako aj referendum. Hanba!" Rozhorčene pripomína Marek Blaha.

SDĽ vyzýva občanov Slovenska, voličov ľavice aj pravice: POĎME NA REFERENDUM!

Len zriedkavo máme šancu my sami rozhodovať o poslancoch a nie naopak.

Tak to využime a 18. septembra im zoberme imunitu aj drahé autá!

Bavorský farbiar Edo sa rád nechá od majiteľa M. Bariaka poláskať.

PSY CHOVANÉ NA ŠÓŠARI MAJÚ SVOJ PRIESTOR

V našom týždenníku v čísle 34 z 23.8. 2010 sme v článku Aj psi život potrebuje priestor uviedli, že informácií o týraných zvieratách v našom okrese pribúda, a že sme do redakcie dostali podnet aj na týranie psov umiestnených v bývalej horárni na Šošari. Na túto informáciu sa nám ohlásil majiteľ tamojších psov, správca bažantnice v Šošari Miroslav Bariak:

aby tvorili akúsi biologickú ochranu pred takýmto nežiaducimi návštevami."

PRE SVOJ VÝKON MUSIA MAŤ PSY DOBRÚ KONDÍCIU

Pán M. Bariak sa psom venuje už bezmála 30 rokov a v rokoch 1990-91 si zriadil a zaregistroval chovnú stanicu psov poľovných plemien. Psy, ktoré sú umiestnené v bažantnici, sú jeho a v súčasnej dobe tu má 8 psov poľovných plemien od farbiarov cez nemecké hrubosrsté stavače, a aj jedného weimarského stavača, ktorý je tu na žiadosť jeho majiteľa. V dedine si ho nemohol nechať kvôli susedom. Ako hovorí M. Bariak, je tu asi tri mesiace a už si zvykol na nové prostredie.

"Venujem sa výlučne chovu čistokrvných poľovných psov, najmä nemeckých hrubosrstých stavačov a farbiarov. Chovám ich a cvičím pre poľovný výkon a zúčastňujem sa s nimi aj na výstavách, na ktorých som počas mojej práce s nimi získal niekoľko ocenení. So psíkmi počas celého roka pracujem. Pripravujú sa na skúšky, na výstavy. Snažím sa, aby boli do sezóny vhodne kondične pripravené na výkon práva poľovníctva. Čiže na lov alebo dohľadávanie či už raticovej zveri farbiarmi, alebo bažantej zveri stavačmi."

Môžem povedať, že sám sa pričíňujem aj o výchovu mladých poľovníkov a organizujeme tu aj rôzne kurzy, v ktorých sa venujem výcviku poľovných psov. Robia sa tu skúšky poľovnej upotrebitelnosti alebo som nápomocný pri organizovaní takýchto podujatí. So psami štartujem na kynologických podu-

jatiach v okrese, celonárodných i medzinárodných, kde dosahujem slušné výsledky a rozhodcovia i medzinárodní komisári moju prácu so psami chvália. Nemyslím si, že psy, ktoré by boli umiestnené neštandardne, by dosahovali takéto výsledky.."

Spolu s M. Bariakom sme sa boli pozrieť na psov umiestnených aj v iných kotercoch. Na jeho oslovenie psy radostne reagovali a po vypustení z koterca veselo okolo neho pobehovali. Šantila najmä fenka hanoverského farbiara Jessy, ktorá pre majiteľa získala na súťažiach už niekoľko ocenení. M. Bariak: *"Mrzí ma, že ten, kto informoval o týraní mojich psov, sa sám neprišiel o tom presvedčiť, alebo že to nepovedal najprv príslušným organizáciám, ktoré by to mali preveriť. A ak je v tom niečo iné a niekto má niečo proti mojej osobe, tak mi to mal prísť povedať osobne a nie riešiť to takýmto spôsobom."*

Fenka hanoverského farbiara Jessy získala pre svojho majiteľa viacero ocenení.

sobom."

O tom, že psy sú v dobrej kondícii i psychickej pohode, som sa presvedčil na vlastné oči, a aj nás mrzí, že sme spomínaný podnet v článku uviedli. Po návšteve chovnej stanice na Šošari môžeme povedať, že by bolo dobré, keby všetky psy mali takého starostlivého majiteľa, ktorý sa práci so psami rozumie, ako práve Miroslav Bariak. **-P. GAŠPAROVIČ-**

"Som majiteľom psov na Šošari a bol som veľmi prekvapený, a aj rozčúlený informáciou, ktorá bola v spomínanom článku. O psov, ktorých tu mám, sa denne starám a vôbec nemožno povedať, že by boli týrané. Ale prídte sa o tom presvedčiť na vlastné oči."

Pozvanie M. Bariaka sme prijali a v utorok 31.8. som bažantnicu na Šošari navštívil. Pán M. Bariak je správcom v bažantnici a našiel som ho práve pri psoch, o ktorých sa staral podobne ako každý deň. Zastavili sme sa hneď pri prvom koterco, ktorý je na rohu bažantnice pri ceste. Vo vnútri boli umiestnené dva psy, a vôbec nevyzerali ako týrané.

M. Bariak: *"Koterce, v ktorých sú psy umiestnené, spĺňajú, ba až prekračujú podmienky vyhlášky platnej v rámci EÚ. Majú vyvýšené drevené podlahy, kovový rám, sú zo sieťoviny, natreté a zvrchu zakryté, aby na psy nepršalo. Podobne ako celá bažantnica je vo vývoji, vyvíja sa všetko aj okolo nej, teda aj koterce, ktoré postupne vynovujeme. V súčasnej dobe máme približne 300 kusov stálych krdel bažantov a v sezóne dochováme asi 7 000 týchto vtákov. Sme uprostred lesa a občas nás navštevujú lišky, kuny, divé mačky alebo lasice. Preto je nevyhnutné, aby tieto psy tu boli a upozornili nás na tieto nežiaduce návštevy. Koterce sú strategicky rozmiestnené okolo bažantnice,*

Weimarský hrubosrstý stavač je tu na návšteve.

Mesto Veľký Krtíš

24. 9. 2010

VINOBRÁNIE

2010

Nám. A. H. Škultétyho

Program:

PRED KULTÚRNYM DOMOM od 16:00 hod.

- Slávnostné otvorenie Vinobrania 2010
- DFS KRTÍŠANČEK
- Vyhlásenie výsledkov súťaže vín
- SLOVAK TANGO ◦ FS KRTÍŠAN
- CIGÁNSKI DIABLI ◦ ABBA revival BAND

PARK ZA KULTÚRNYM DOMOM od 16:30 hod.

Animačné programy a súťaže pre deti organizované Centrom voľného času a Základnou umeleckou školou vo Veľkom Krtíši

SPRIEVODNÉ PODUJATIA

- Výstava a ochutnávka vín
(výstavná sála KD, otvorená 24. 9. 2010 - piatok od 17:00 do 22:00 hod.)
- Výstava ovocia, zeleniny, záhradnej techniky a včelárskych potrieb
- Výstava prác Slovenského zväzu zdravotne postihnutých vo Veľkom Krtíši
(vestibul KD)

V dňoch konania akcie bude Námestie A. H. Škultétyho uzatvorené!
Vstupné pre divákov: deti od 6 r. do 15 r. a dôchodcovia 1 €; dospelí 1,50 €.
Držitelia "Karty mesta" majú vstup zdarma.
V prípade nepriaznivo počasía sa hlavný program uskutoční v sále Kultúrneho domu a program v parku sa ruší. Zmena programu vyhradená.

KAPA - svietidlá,
Nemocničná 2,
990 01 Veľký Krtíš,
0905 45 86 96

Otvorené:
Po-Pia od 8.30 – 12.30
a od 13.00 – 17.00 hod.
sobota od 8.30 do 11.30 hod.

Pri príležitosti
piatych „narodenín“
našej predajne si Vás
dovoľujeme odmeniť
zaujímavými akciami.

Ponúkame Vám veľké zľavy
* každý týždeň iná akcia
* sledujte, kupujte, ušetríte
a spoločne oslávim.

Tento týždeň dve
solárne svietidlá
a tretie zadarmo
My oslavujeme
- Vy dostávate darčeky

Nezabudnite na potvrdenie o návšteve školy vášho dieťaťa

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš oznamuje občanom,

ktorí sú poberateľmi štátnej sociálnej dávky
- prídavok na dieťa, aby do **30.9.2010**
(u vysokoškolákov po termíne zápisu)
predložili na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny
vo V. Krtíši potvrdenie o návšteve
strednej alebo vysokej školy pre svoje dieťa.
Potvrdenie je potrebné predložiť u detí, ktoré dovŕšili /
dovŕšia v roku 2010 vek 16 rokov až do veku 25 rokov,
ak navštevujú školu formou denného štúdia.
Čisté tlačivá potvrdení sú k dispozícii
na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo V. Krtíši,
odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie
štátnych sociálnych dávok na 1.poschodí, číslo
dverí 36, 47 a 48, na internete
www.employment.gov.sk - dávkový informačný systém -
DIS - vzory žiadostí - potvrdenia.

Ak uvedené potvrdenie o návšteve strednej alebo
vysokej školy poberateľa nepredložia do 30.9.2010
u vysokoškolákov po termíne zápisu),
bude im prídavok na dieťa zastavený.

Nad fajnovými sedliackymi jedlami sa všetkým slinky zbíhali

S pocitom nostalgie spomíname na prvú augustovú sobotu, kedy uzrela svetlo sveta mimoriadne vydarená akcia v Kamenných Kosiňách, v dedine, ktorá leží na úpätí Krupinskej vrchoviny, a kde inak život plynie pomalým tempom.

Konal sa tu totiž tradičný festival vo varení sedliackych jedál s účasťou družstiev z Maďarska. Zúčastnilo sa ho dvadsať skupín. Varili a piekli sa rôzne dobroty ako guláše z di-

viny, bravčoviny, baraniny, perkelty, restovaná pečeň, rybacíu polievka, kapustová polievka, lečo, kurací paprikáš, lokše, lángoše, harule, palacinky, slivkové gule, pirohy, ze-

miové cesto plnené mäsom, fahaná štrúdlá.

Od rána dve obetavé žienky z dediny pripravili veľký kotol gulášu, na ktorom si mohol pochutíť každý účastník festivalu. Päťčlenná porota nakoniec určila víťaza. Stal sa ním maďarský tím so zemiakovými lokšami plnenými ochuteným slaným tvarohom. Putovný pohár teda pu-

toval za hranice. Výrobky pripravené na tejto akcii boli skonzumované návštevníkmi. Najväčšiu zásluhu na tejto veľmi vydarenej akcii má Molnár Csaba, ktorý aj tu prejavil svoje organizačné schopnosti na vysokej úrovni. Čestným hosťom programu, ktorý nasledoval po ukončení predvedenia kuchárskeho umenia bolo vystúpenie speváčky z Maďarska Katalin Madarász. Svojím spevom a hrou na akordeóne upútala pozornosť všetkých prítomných. Jej spolspievajúcim partnerom bol Ján Básti. Milým spštením tohto slávnostného popoludnia bolo spoločné zapálenie vaty. Obohatením večera bolo aj účinkovanie hudobníkov z východného Slovenska, ktorí sa zúčastňujú pri prácach na zavádzaní verejného vodovodu. Hrou na fujaře a akordeóne navodili atmosféru na spievanie slovenských ľudových piesní. Pripojila sa k nim stárež i mládež. Týmto sa potvrdilo priateľstvo medzi ľuďmi rôznych národností i medzi národmi.

Vo víre tanca pokračoval večerný program. Na tanečný parket pozýval dídžej všetkých prítomných. Zábava trvala do tretej po polnoci, kedy aj najlepších vytrvalcov premoľla únava a išli spať.

- M. PETREŽELOVÁ -

Milým spštením tohto slávnostného
popoludnia bolo spoločné zapálenie vaty.

Keď rastie Technogym, rastieš aj Ty!

END-USER FIRST!
If Technogym grows,
you grow too!

Predstavujeme vám naše ďalšie produkty: **PURE STRENGTH**

Aktuálne voľné pracovné pozície:

MAJSTER / TEAM LEADER

NÁPLŇ PRÁCE, INFORMÁCIE O PRACOVNOM MIESTE:

- samostatne a operatívne kontrolovať činnosti oddelenia,
- zabezpečovať zaškolenie prideleného personálu,
- spravovať informácie v systéme riadenia podniku: čas, výroba, kvalita, personál

Výhody:

- stabilná práca v rozvíjajúcej sa medzinárodnej spoločnosti,
- odborné vzdelávanie a možnosti profesijného rastu,
- dynamická práca v mladom kolektíve,
- bohatý sociálny program

Požiadavky na zamestnanca:

Požadované vzdelanie:

- stredoškolské bez maturity,
- stredoškolské s maturitou,
- nadstavbové/vyššie odborné vzdelanie

Zameranie, odbor:

- technické, strojársky

Počítačové znalosti - používateľ:

- Microsoft Office - pokročilý

Osobnostné predpoklady, ďalšie požiadavky:

- pozitívny a aktívny prístup k práci,
- orientácia na prácu v tíme,
- dobrý leadership

TRAINEE / ABSOLVENT VYSOKEJ ŠKOLY

NÁPLŇ PRÁCE, INFORMÁCIE O PRACOVNOM MIESTE:

- táto pozícia je určená pre "čerstvých" absolventov vysokých škôl
- rotácia kandidáta po jednotlivých oddeleniach
- umiestnenie podľa pracovných výsledkov a potenciálu vybraného kandidáta

Výhody:

- stabilná práca v rozvíjajúcej sa medzinárodnej spoločnosti,
- odborné vzdelávanie a možnosti profesijného rastu,
- dynamická práca v mladom kolektíve,
- bohatý sociálny program

Požiadavky na zamestnanca:

Požadované vzdelanie:

- absolvent vysokej školy

Počítačové znalosti

- používateľ:

- Microsoft Office - pokročilý

Osobnostné predpoklady,

ďalšie požiadavky

- ambicióznosť
- pozitívny a aktívny prístup k práci
- orientácia na prácu v tíme
- flexibilita

ELEKTRIKÁR

NÁPLŇ PRÁCE, INFORMÁCIE O PRACOVNOM MIESTE:

- zodpovedný za údržbu technológií podľa denného rozpisu plánu údržby,
- zisťovanie a odstraňovanie chýb bežných elektrotechnických zariadení - preventívne, bežné a stredné opravy, kontroly, výmeny elektrických prístrojov a zariadení s nízkym napätím rozvodných energetických systémov vrátane silových káblov, elektrických zariadení strojov

Výhody:

- stabilná práca v rozvíjajúcej sa medzinárodnej spoločnosti,
- odborné vzdelávanie a možnosti profesijného rastu,
- bohatý sociálny program

Požiadavky na zamestnanca:

Požadované vzdelanie:

- stredoškolské bez maturity,
- stredoškolské s maturitou,
- nadstavbové/vyššie odborné vzdelanie

Zameranie, odbor:

- elektrotechnické, elektromechanické

Požadovaná prax: min. 3 roky

Osobnostné predpoklady,

ďalšie požiadavky:

- § 22, § 23
- vlastnosti: presnosť, samostatnosť, flexibilita

ZÁUJEMCOVIA O ZVÁRAČSKÝ PREUKAZ ZM-1

NÁPLŇ PRÁCE, INFORMÁCIE O PRACOVNOM MIESTE:

- možnosť získania zväračského preukazu ZM-1
- absolvovanie zväračského kurzu, ponuka stabilného pracovného miesta v spoločnosti Technogym E.E., s.r.o.

- začiatok kurzu 4.10.2010

Výhody:

- stabilná práca v rozvíjajúcej sa medzinárodnej spoločnosti
- odborné vzdelávanie a možnosti profesijného rastu
- dynamická práca v mladom kolektíve
- bohatý sociálny program

Požiadavky na zamestnanca:

Požadované vzdelanie:

- stredoškolské bez maturity
- stredoškolské s maturitou
- nadstavbové/vyššie odborné vzdelanie

Osobnostné predpoklady,

ďalšie požiadavky:

- manuálna zručnosť
- zodpovedný a pozitívny prístup k práci

Obec BUŠINCE začína realizovať projekt "Zateplenie a modernizácia Základnej školy s materskou školou Bušince"

vybraní prieskumom trhu. Možnosť čerpať finančné prostriedky z eurofondov privítalo celé obecné zastupiteľstvo a ešte v roku 2008 začalo spoločne s riaditeľstvom ZŠ s MŠ pripravovať podklady k žiadosti o NFP. Nasledoval rad písomností, pod-

klady a kompletne prílohy. S neskrývanou radosťou a vďakou za túto pomoc sa obec Bušince odhodlala, ale aj s poukázaním na zložité obdobie a za spolufinancovanie, na ktoré je prinútená čerpať úver na prefinancovanie vykonaných prác, ktorý rieši preklenutie času na poskytnutie financií, pustila do realizácie diela.

Zostáva nám veriť, že sa všetky etapy realizácie ukončia v stanovenom termíne.

-M.DRUGDOVÁ-

Zatepľovacie práce na škole začali 10.8. 2010. Koncom augusta už boli v plnom prúde

Vďaka pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR ako Riadiaceho orgánu pre Regionálny operačný program schválil 1. 3. 2010 obci žiadosť o NFP v zmysle Výzvy na predkladanie žiadosti označenej kódom ROP-1.1-2009/01.

Dňa 10. augusta 2010 sa začali realizovať práce na budove školy firmou, ktorá bola vo verej-

nom obstarávaní vybraná ako úspešná firma a s najnižšou cenovou ponukou. Z 12-tich uchádzačov to bola firma AMES Marian Bojtoš, Kamenné Kosihy, ktorá podpísala zmluvu o dielo a predmet plnenia by sa mal realizovať do 10 mesiacov od uzavretia zmluvy. Ako budú práce prebiehať, ako sa budú vymieňať okná a dvere, ako a s čím sa vybavujú učebne, atď, budú sledovať jednotliví dozorcovia stavby, ktorí boli taktiež

Sto rokov od posvätenia secesného kostolíka sv. Alžbety Uhorskej v Muľi

Rok 2010 je pre malú obec Muľa veľmi významný. Dňa 20. novembra uplynie rovných sto rokov od posvätenia tunajšieho kostolíka zasväteného sv. Alžbete Uhorskej. Pri tejto príležitosti 28.8.2010 poctili svojou návštevou našu obec Mons. Rudolf Baláž, banskobystrický diecézny biskup, aby za prítomnosti kňazov, ktorí pôsobili vo farnosti Bušince, predsedal slávnostnej sv. omši. Pozvanie prijali aj kňazi z okolitých farností. Súčasťou bohoslužby bolo posvätenie najprv nového obojstranného stola, ambony a sedesu. Po prosbách veriacich bol posvätený aj obojstranný kalich s paténou. Otec biskup vo svojom príhovore povzbudil značný počet veriacich, aby si udržiavali ďalej svoju vieru a pokračovali v jej odovzdávaní pre budúce generácie.

Po svätej omši sa v mene obce poďakoval starosta Vojtech Nagy. V mene veriacich poďakoval Peter Ivanič a pripomenul, že táto návšteva diecézneho biskupa je historická, nakoľko je predpoklad, že posviacku v roku 1910 vykonal nejaký vysoký cirkevný hodnostár ostrihomskej arcidiecézy, ťažko by prišiel uhorský prímas do odľahlej dediny v novohradskej župe. Po generálnej oprave v roku 1968 znovu posviacku vykonal apoštolský administrátor trnavský biskup Dr.

slavsko-trnavskej arcidiecézy. Z uvedeného dôvodu je preto táto udalosť výnimočná.

Keďže sme malé cirkevné spoločenstvo, veriaci sa obrátili na dobrodincov, aby podľa svojich možností prispeli buď finančne alebo pomohli materiálne. Prostredníctvom

MUDr. Anna Šebóková, V. Krtíš, Katalín Molnár a spol., Bušince, Peter Bíro, V. Krtíš, Milan Násali, Kamenné Kosihy, Vojtech Suma, V. Krtíš, Miestna organizácia SMK, Muľa.

Materiálne vypomohli:

Božena Slúková, Pôtor, Magdaléna Poliaková, Prieloh, Rudolf Vámoš, M. Kameň, FLOS - Peter Záborský, Lučenec, Gabriela Kalmárová, Bušince, Jaroslav Pupák, Želovce (zhotovil bohoslužobné zariadenie), ELZET - Ján Leško, V. Krtíš, Ladislav Dobra, Čeláre, Rozália Božová, Lučenec, Dániel Fay, Terény (Maďarsko) - autor návrhu nového liturgického zariadenia.

V mene ďakujúcich veriacich
PETER IVANIČ

Ambróz Lazík. Pri príležitosti 800. výročia narodenia sv. Alžbety celebraval sv. omšu Ján Orsch, v tom čase pomocný biskup brati-

Po kroku im vyslovujeme úprimnú vďaku a na sviatok patrónky Slovenska Sedembolestnej Panny Márie bude v tunajšom kostole za nich obetovaná sv. omša. Finančne nás podporili: Agrofarma Matuška a spol., Karol Husár, V. Krtíš, ERCE - Erika Oravcová, Bušince, Viliam Vánovský, V. Krtíš, rodina Hlavajová, Muľa Hámor, IZONA - Ing. Alojz Zapletal, V. Krtíš,

Ak navštívite obec Pôtor, budete sa cítiť ako pri návšteve nejakého mestečka. Mestský charakter dodáva tejto nevelkej obci malé námestie s vkusne upraveným parkom s fontánou, tenisový dvorec, budova obecného úradu s digitálnou informačnou tabuľou, prírodný amfiteáter, zrekonštruovaná základná a materská škola, zrekonštruované i miestne komunikácie. Treba pripomenúť, že Pôtor má dlhú a krásnu históriu. Z historických záznamov sa môžete dozvedieť, že obec, fara a kostol zasvätený svätému Petrovi sa po prvýkrát spomínajú v listine v roku 1297. Historický názov obce je svätý Peter alebo iba Peter. Jej dnešný názov sa používa od 12. mája 1923.

Pôtorčania a Žihľavčania - jedna veľká rodina

Oslavy museli byť skromnejšie

Každá dedina či mesto sú hrdé na svoju históriu. Aj v obci Pôtor pripisujú veľký význam histórii a všetkému, čo sa už v obci udialo. Pôtorčania a Žihľavčania si 29.8. na prírodnom amfiteátri spoločne pripomenuli 713. výročie prvej písomnej zmienky o obci Pôtor. Tohto roku boli oslavy skromnejšie, pretože momentálna finančná situácia prinútila organizátorov k šetreniu nielen v tejto oblasti. No starosta obce Branislav Laco spolu s poslancami obecného zastupiteľstva a pracovníkmi obecného úradu sa rozhodli, že aj napriek horšej finančnej situácii oslavy pre svojich občanov pripraví. I keď neboli veľkolepé, ako po minulé roky, každý kto prišiel, sa v spoločnosti svojich susedov a priateľov počas nedeľného poobedia dobre zabavil a spomínal.

Píšu spoločnú históriu

Slávnostné popoludnie otvorila úvodnými slovami o histórii obce členka zboru pre občianske záležitosti Jožka Čížmarová. Podotkla, že i v tejto upadnutej dobe treba spomaliť kroky a zamyslieť sa nad zmyslom ľudského ži-

akovania sa dostalo aj zamestnancom obecného úradu a všetkým občanom, ktorí sa aktívne zapájajú do rôznych obecných činností.

Bol to ich najťažší rok

Obecné oslavy nebudú jediným tohtoročným podujatím v Pôtri. Koncom septembra chystajú už 8. ročník výstavy GAZDA ROKA, na ktorej občania vystavujú úrodu, ktorú dopestovali. Tohto roku bude výstava pravdepodobne

bec zaťažiť úverom. **Momentálne máme v obci rozpracovanú a projekčne ako i finančne zabezpečenú z eurofondov "Revitalizáciu centrálnej zóny obce Pôtor" vo výške 264.000 eur, kde v súčasnosti prebieha kontrolný proces všetkej dokumentácie zo strany riadiaceho orgánu. Prebieha rekonštrukcia čističky odpadových vôd vo výške 130 tisíc eur. V Žihľave chceme v nad-**

alizácie výstavby chodníka. Vedenie obce verí, že v rámci prijatých úsporných opatrení krízu už prekonali, a že to už bude len lepšie ako doteraz.

Organizátori tohto roku počas obecných osláv stavili na ľudovú zábavu, ktorú do tejto dediny priniesli hudobno spevácke duo AXIS a ľudový rozprávač a zabávač Jožko Bryndza. Amfiteátr sa šíril nielen tóny hudby, ale aj vôňa guláša. Deti i dospelí si mohli vybrať z dvoch druhov. Varil sa polovnicou z diviny, mäso dodalo PZ Havran Slovenského Kľačany a sedliacky guláš z bravčového mäsa, sponzorom ktorého bola Edita Rausová z Čeboviec. Boli prichystané škvarkové pagáče a pam-púšky, ktoré prichystali šikovné poslankyne obecného zastupiteľstva, podávalo sa nealko i dobré víno.

V Pôtri sa po prvýkrát ocitli ľudový rozprávač a zabávač Jozef Jendrichovský alias Jožko Bryndza spolu svojou manželkou Jankou, ktorí pochádzajú z Novej Lubovne a Pôtor označili za veľmi peknú obec. Manželia Jendrichovskí sa tomuto druhu humoru venujú viac ako tri roky. Predtým vystupovali so scénkami na plesoch a zábavách po celom Slovensku. No pre materské povinnosti už J. Jendrichovská vystupovať nemohla. Jej manžel sa rozhodol prebrať žezlo do svojich rúk a začal vystupovať individuálne. Ako povedal, veľká časť jeho vystúpení je improvizácia s publikom, základ jeho repertoára tvoria vtipy a rôzne humorné príbehy. Pôtorčania počúvali a smiali sa na príbehoch zo života ciganky Mariky Bryndzovej, ktorú J. Jendrichovský stvárnil úplne dokonale, najmä svojim zovňajškom.

Axis roztancoval aj poslancov

A veru, aká by to bola oslava bez dobrej hudby a spevu. Ale aj na toto organizátori mysleli. Hudobno - spevácke duo AXIS v podaní Róberta, ktorý hral na klávesové nástroje a speváčky Adriany (inak bývalej vojačky z povolania) rozprúdili dobrú náladu piesňami žánrov latino-pop, disco zo 70-tych, 80-tych a 90-tych rokov, funky, jazzu. Róbert, ktorý pochádza z Filakova a Adriana z Trebišova vyhrali v roku 2002 cenu Laureát armády SR v Trenčíne a od tejto doby sa venujú hudbe na profesionálnej úrovni. Vo svojom repertoári majú i ľudovky, východniarske i ruské valčíky, polky, čardáše. A aj na pôtorskom amfiteátri na ich piesne tancoval každý, kto sa nehanbil. I starosta obce spolu s poslancami obecného zastupiteľstva Lubomírom Balážom, Ivanou Kukučkovou, Janou Kyseľovou, Jánom Kukučkom, Boženu Slúkovou, Slávkou Pamičanovou si spoločne v kruhu zatancovali.

Starosta obce Branislav Laco (v pozadí) s poslancami obecného zastupiteľstva dbali na priebeh osláv.

Na obecnom amfiteátri sa zišli Pôtorčania a Žihľavčania, ktorí sa medzi sebou porozprávali, bavili aj spomínali.

vota a radovať sa z maličkostí, ktoré môžu ľudia pre seba vykonať. Po nej na pódium vystúpil starosta Branislav Laco, ktorý privítal všetkých svojich občanov, rodákov a hostí. Vo svojich slovách sa zmienil i tom, že obec prešla určitým vývojom v dobrom i v zlom. A dostala sa do podoby, v akej ju obyvatelia poznajú v dnešnej dobe. V roku 1966 sa dovtedy dve samostatné obce Pôtor a Žihľava spojili do jednej obce Pôtor a odvtedy si píšu spoločnú históriu 44 rokov. Branislav Laco sa pri tejto príležitosti podakoval poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí za uplynulé štyri roky vynaložili maximálne úsilie pre rozvoj a prosperitu obce. Po-

slabšia, nakoľko dopestovanú úrodu označili silné dažde. **"Tradíciu tohto podujatia nechceme prerušiť, chceme v ňom pokračovať naďalej"** - hovorí B. Laco, ktorý je vo funkcii starostu osem rokov a zároveň k svojej práci starostovania dodáva: **"Tento rok bol jeden z najťažších počas môjho pôsobenia a dúfam, že už viac taký ťažký žiadny nebude. Som rád, že sme problémy prekonali a nemuseli sme o-**

O niekoľko rokov sa možno stať starostom alebo starostkou niektoré z týchto detí, ktoré sa odfotili s B. Lacom.

Spevácke duo AXIS začalo vystúpenie známou slovenskou pesničkou V slepých uličkách.

chádzajú cich mesiacoch vybudovať chodník pre peších vo výške asi 25.000 eur."

Podľa vyjadrenia B. Laca je všetko projekčne a finančne pripravené, v súčasnosti prebieha schvaľovací a legislatívny postup, týkajúci sa samotnej re-

Aká by to bola oslava, keby sa na nej nechystal guláš. Sedliacky guláš a guláš z diviny varili s chuťou a chutne títo Pôtorčania.

A čo dodať na záver? To, že v Pôtri žijú skromní, pohostinní a pracovití ľudia, ktorí sa tešia aj z drobných radostí, ktoré im život prináša. Aj keď tohtoročné obecné oslavy tu boli o čosi menej veľkolepé ako po minulé roky, podstatné je, že ľudia sa dobre bavili a boli spokojní. Z ich priateľského a uvoľneného správania sa dalo vycítiť, že sa zrejme väčšina z nich cíti ako v jednej veľkej rodine, a že sa vo svojej neustále sa rozvíjajúcej obci cítia dobre.

- Text a foto: EDIT -

VELKOKRTÍŠANIA V KRAJI BOJOVNÝCH VIKINGOV, HLBOKÝCH FJORDOV A VOĽNE POBEHUJÚCICH STÁD SOBOV

Škandinávia je krásna krajina, plná nádherných lesov, čistých jazier a riek, mohutných zaľadnených pohorí a dlhých hlbokých fjordov. Je krajinou premenlivého počasia, kde veľmi často prší a občas od Severného ľadového oceánu zaduje studený severák. Prakticky od severného Nemecka až za polárny kruh sa tiahne rozľahlá Škandinávia, a až na krajnom severe leží rozľahlá krajina domorodých Saamov - Laponsko (Lappi, Lapland), po ktorej sa voľne alebo pod dohľadom kočovných pastierov pohybujú stáda sobov, či losov. V zime tu vládne polárna noc a počas polárneho dňa v lete tu slnko nezapadá, alebo ak zapadne, tak len na veľmi krátky čas.

Táto severná časť Európy svojimi neuveriteľnými fjordmi, šírými lesnými porastmi či hlbokými jazerami a vysokými skalnými útvarmi láka k návšteve viac dobrodružov, ako slnko milujúcich cestovateľov. A práve tieto podmienky a krása takmer nedotknutej prírody zlákala na návštevu severu Európy aj "dobrodruhov" z V. Krtiša, ktorí už precestovali kus Európy.

ŠKANDINÁVIA ZAČINA NA GEDSERSKOM MYSE

Začiatkom júla 2010 vyrazili účastníci exkurzie, ktorú zorganizovalo Gymnázium A.H.S. Veľký Krtíš, autobusom na tri týždne smer Nórsko. Potom čo sme prešli susedným Českom, okolo starobylých Drážďan sme po skvelých nemeckých diaľnicach dorazili do hlavného mesta Nemecka Berlína. Tu sme sa na noc ubytovali v hoteli typu Formula 1, ale

Dánska cez ostrovy pospájané mostami a diaľnicami až do ďalšieho prístavu Helsingör, kde na nás čakal ďalší trajekt.

NEPRIJEMNÁ PĽAVBA DO ŠVÉDSKA

Rovinatú dánsku krajinu skrášovali upravené polia, osamotené usadlosti uprostred zelených oáz stromov s množstvom menších, či väčších jazierok. Takmer pri každom hospodárskom dvore viala na stožiar dánska vlajka - červené súkno, ako ju medzi sebou Dáni familiárne volajú. Prešli sme ostrovom Sjælland okolo hlavného mesta Kodane a dorazili do Helsingöru. Toto nádherné starobylé mestočko je preslávené tým, že na tento hrad Shakespeare umiestnil dej Hamleta. Na hrade Helsingör sa nachádza niekoľko divadelných kostýmov princa dánskeho. Z Helsingöru sme pokračovali trajektom do Helsingborgu na pobreží ďalšej

Kráľovský palác v Oslo

nemohli sme príliš vyspávať, pretože už skoro ráno smerovala naša cesta ďalej na sever k pobrežiu Baltického mora do Rostocku. Toto staré hansovné mesto je známe pravdepodobne najväčšou prehladkou námorných lodí na svete, tzv. rostockou Hanse Sail, ktorá sa tu organizuje každý rok v lete. Na nás však v prístave čakal trajekt, do ktorého sa vojde aj niekoľko desiatok áut, množstvo autobusov i celé vlaky. Po naložení sa plávme na šire more ústím rieky Warnow, okolo známeho letoviska Warnemünde, (známeho ešte z bývalej NDR svojimi nudistickými plážami FKK, aj keď v ostatných rokoch proti nudizmu protestujú turisti zo západného Nemecka). Kúpanie nie je našim hlavným cieľom, a tak sa nad morálkou Nemcov netrápime, ale upierame oči na voľné more pred nami. Po asi dvoch hodinách plavby vidíme pred sebou najjužnejší bod Dánska Gedserský mys. Od roku 1802 na ňom stojí maják a jeho okolie je vyhľadávaným miestom hniezdenia morských vtákov. V neďalekom meste rovnakého mena je zaujímavou stavbou kostol, ktorý bol postavený až roku 1914 kvôli predpovedi, podľa ktorej sa na tomto mieste postavený kostol stane obeťou záplavy od Baltského mora. Aby sa staviteľia kostola vyhli tomuto osudu, kostol postavili, no neosadili na posledný stavebný kameň.

V prístave tohto mesta sme sa "vytrajektovali" a pokračovali na nejaké vhodné odpočívadlo. Čakala nás cesta z juhu

škandinávskej krajiny - Švédska. Aj keď plavba nebola dlhá, more nám dalo pocítiť svoju silu a búrlivé vlny kolísali trajektom i našimi záľudkami. Mnohí z nás znášali plavbu dosť ťažko, no zvládli sme to. A v pohode bola aj niekoľko sto kilometrov dlhá cesta pobrežím západného Švédska okolo Halmstadu i druhého najväčšieho švédskeho mesta Göteborg až do nórskeho Vestby, kde sme mali ďalší oddych. Po rannej hygiene aj posilnení pokračujeme v našej trase po západnom pobreží do hlavného mesta Nórska, Oslo. Okolité krajina nás očaruje svojou krásou, zelenou pestrosťou, červenou farbou domčekov, ktoré sa vynárajú zo zelene hustých lesov s červenomodrými vlajkami na stožiaroch.

LÚKA BOHOV PLNÁ ZELENÉ, JAZIER, PAMIAŤOK A UMELECKÝCH DIEL

Hlavné mesto chladného Nórska si drží svoju povest' miesta, ktorému životné podmienky určuje chladný severák. V mori sa čapkať nebudete, zato ponúka možnosť prejsť sa po jednom z najvýznamnejších nórskeho prístavov, obhliadnuť si fjordy a nadychnúť sa skutočne čerstvého vzduchu. Zeleni sa tu darí, rovnako ako žoviálnym blondatým severan-kam a severanom s modrými očami a horúcimi srdcami.

Oslo nás víta pomerne vládne. Je pod mrakom, ale nie veľmi chladno. Odviezli sme sa až k Vigeland parku, ktorého návštevu doporučuje každý sprievodca kvôli unikátnym sochám. Park je úžasne

Už len samotná cesta bola na niektorých miestach plná adrenalínového dobrodružstva - v tomto prípade však viac pre vodiča autobusu

rozsiahle. Rozprestiera sa na 32 ha a je zjavne visitors friendly, pretože návštevníci sa na trávnikoch bez problémov vyvalujú. Všade je plno kvetov, samé balkónové odrody ako napríklad muškáty, begónky alebo verbenky a ani stopy po voškách či inej lietajúcej a lezúcej hveďdi. Park sa volá podľa sochára Gustava Vigelanda (1869 - 1943), ktorý ho navrhol, presadil u predstavených mesta a hlavne - vytvoril všetkých 212 súsoší a sôch, obsahujúcich vyše 600 postáv. Najznámejšou sochou v celom parku je asi Zlostiaci sa chlapec. Okolo neho sa dostávame k mohutnej fontáne, kde šesť titánov nesie obrovskú misu, z ktorej sa leje voda. Múr fontány je vyzdobený 60 reliéfmi, zobrazujúcimi životný cyklus člo-

vyniká imponantná radnica. Túto masívnu betónovú budovu s dvomi hranatými vežami obloženú červenými tehliami postavili v období 1931-50. Fasádu zdobia sochy a reliéfy, na výzdobe interiérov sa popri iných významných umelcoch podieľal aj známy nórsky maliar Eduard Munch. Hodiny na južnom priečelí majú priemer 8,5 m.

MÚZEA NA KAŽDOM KROKU

Aj keď by sme ešte radi ostali v Oslo, kde je čo obdivovať, musíme pokračovať dolu do mesta hlavnou ulicou Karl Johan Gate, popri Stortingu (parlamente) s orientálnym nádychom k hlavnej stanici. O prazeň turistov i domácich obyvateľov sa tu uchádzajú pouliční umelci. U nás vy-

Pohľad na radnicu v hlavnom meste Nórska

veka a v rohoch fontány je umiestnených dvadsať súsoší ľudí a stromov. Za fontánou sa dostávame k hlavnému motívu celého parku. K 17,2 metra vysokému Monolitu, ktorý je vztýčený na pahorku, hviezdovitým obklopenom 36 súsošíami. Na samotnom Monolite je 121 postáv mužov, žien a detí v najrôznejšom veku. Vytesali ho, presne podľa Vigelandovho sádrového modelu v skutočnej veľkosti, traja kamenári z jedného kusu nórskej svetlej žuly a trvalo im to 14 rokov. Všetky sochy sú nahé a veľmi realisticky znázorňujú najrôznejšie emócie. Turisti po nich lozia a oživujú ich. My dávame prednosť voľnosti, ktorú park poskytuje a s potešením podnikávame na jednom z trávnikov. Po chvíľke vedú naše kroky na sever na Radničné námestie, na ktorom

hráva najmä ujo s barľami, pomocou ktorých zongluje s volejbalovou loptou a striebřistý ujo-socha, ktorý je tak presvedčivo nehybný, že mu na hlavu a na plecía sadajú holuby.

Cez vyľudnené široké ulice sa uberáme na polostrov Bygdøy, kde je aj jedna z najluxusnejších ulíc. Okrem luxusu tu ale nájdete aj kus nórskej histórie. Podobne ako v našich skanzonoch aj v Norsk Folkemuseum sa podarilo zhromaždiť 153 stavieb z celého Nórska vrátane stípkového kostola z Golu. Okrem skanzenu sú tu ešte ďalšie 4 múzea - múzeum vikingských lodí, Nórske námorné múzeum, Múzeum Fram a Múzeum Kon-Tiki. Nám sa podarilo navštíviť tri z nich. Múzeum Vikingských lodí, ktoré bolo postavené

(Pokračovanie na str.9)

(Dokončenie zo str.8)

neďaleko miesta pôvodného nálezu troch vikingských lodí a bolo projektované tak, aby sa do neho nájdené vikingské lode umiestnili. Ide o lode Oseberk, Gokstad a Tune. Vikingské lode pochádzajú z deviateho storočia nášho letopočtu. Podľa odborníkov slúžili ako pohrebiská vikingských náčelníkov. Okrem lodí sme obdivovali aj sane, hrebene na husté vikingské hrivy a brady, nádoby z ktorých zapíjali víťazné ťaženia a ďalších približne 1 000 vystavených predmetov z tej búrlivej historickej doby.

Z dôb takmer spred 1000 rokov sme sa po niekoľkých krokoch dostali do histórie o niečo viac ako storočnej. Z doby vikingskej do doby polárných objavov. Múzeum Fram má tvar trojuholníka a je zaujímavosťou, že v strede budovy je umiestnená loď Fram. Je to polárna loď a vy sa môžete poprechádzať po palube, zostúpiť do podpalubia, nazrieť do kajút, kuchyne či vystúpiť na kapitánsky mostík. V myslí sme sa preniesli do dôb objavných polárných výprav, keď sa na tejto lodi k neznámym polárnym končínam postupne vybrali Fridtjof Nansen (v r. 1893-1896), Otto Sverdrup (v r. 1898-1902) a aj sám Roald Amundsen (v r. 1910-1912) na tejto lodi doplával k svojmu najväčšiemu víťazstvu - južnému pólu. Od studených vôd Antarktídy sme sa o chvíľu preniesli v čase i mieste a zakotvili v Tichomorí. V múzeu venovanému veľkému dobrodruhovi a bádateľovi 20. storočia Thorovi Heyerdahlovi. Múzeum je pomenované podľa jednej z jeho lodí Kon-Tiki (Kon-Tiki Museet). Popri mnohých cenných dokumentoch a exponátoch, približujúcich jednotlivé výpravy, sa najväčšiemu záujmu tešia samotné plavidlá, na ktorých podnikali svoje expedície. S obdivom sa dívame na tieto vratké plavidlá a obdivujeme odvahu človeka, ktorý sa na nich vydal brázdiť oceány. Prvým je pľt Kon-Tiki, na ktorej sa plavil cez Tichý oceán z Peru do Polynézie, aby dokázal možnosť svojej teórie o osídlení Polynézie od východu juhoamerickými Indiánmi. Na papyrusovom člne Ra II (čln Ra I sa potopil), pomenovanom podľa starogreckého boha Slnka, sa plavil z Maroka na Barbados. Z ďalších jeho expedícií je známa Tigris, plavba z Iraku do ústia Červeného mora, alebo výskum sôch na Velkonocnom ostrove, pyramid v Peru či na Tenerife, najväčším z Kanárskych ostrovov. V múzeu sú aj exponáty, ktoré sa týkajú mora a života v ňom. So záujmom sme si pozreli aj filmy z výprav T. Heyerdahla, alebo morských živočíchov. Pre najmenších návštevníkov organizuje múzeum rôzne súťaže. Na ďalšiu prehliadku tohto pozoruhodného hlavného mesta, celého popretkávaného zeleňou, ktorého doslovný preklad zo starogermánčiny znamená "lúka bohov", nám už veľa času neostalo, tak len rýchla prehliadka z autobusu a vydávame sa na cestu do Hamaru pri najväčšom nórskom jazere Mjōsa. Tu máme zabezpečené ďalšie ubytovanie a prehliadku olympijských športovísk ZOH z roku 1994.

PRVÁ OLYMPIÁDA SAMOSTATNÉHO SLOVENSKA

Ráno sa prebúdame s novou energiou, ktorú nám vlieva nádherný slnečný deň i radosť z toho, že navštívime mestá 17-tej zimnej olympiády, na ktorej po prvý raz v roku 1994 ako samostatný štát súťažilo aj Slovensko. Všetky hlavné centrá ZOH 1994 ležia v okolí jazera

Mjōsa. Najväčším je Hamar mesto, ktoré bolo založené už v 12. storočí. Nemohli sme si nechať ujsť prehliadku športovej haly, kde sa konali olympijské súťaže v rýchlokorbčuliari. Je jednou z najrýchlejších rýchlokorbčuliarskych hál na svete. Na pôdoryse elipsy je postavená najväčšia drevená stavba tohto druhu v Európe. Má tvar obrovskej prevrátenej vikingskej lode (Vikingskipet) a zastavaná plocha predstavuje 22 tisíc "štvorcov". Jej dĺžka je 250 a výška 35 metrov, čo je o 11 m viac ako hala v Gjøviku. Po prehliadke tohto architektonického skvostu prichádzame do Lillehammeru, srdca a centra ZOH 1994. Víta nás príjemné počasie a my prichádzame pod skokanský mostík, kde sa konal otvárací ceremoniál hier. Ceremoniál plný nórskych tradícií, mystiky a trollov. Ceremoniál, na ktorom po prvý raz zaviala vlajka samostatného Slovenska na tomto nádhernom sviatku zimných športov. Plní dojmov vystupujeme na vežu skokanského mostíka. Výstup to je impozantný a výhľad, ktorý sa nám ponúka na mesto pod nami, ešte krajší.

Popoludní pokračujeme v ceste do mesta Gjøvik, aby sme si pozreli športo-

vrchy týčiace sa vókol cesty boli lákavou predzvestou toho, čo nás čaká v najbližších dňoch. Kvôli drsnej kráse, ktorú vytvorila matka zem, sem prúdia stovky turistov a aj nás sem zlákala. Po prehliadke nádherných moderných i historiou voňajúcich miest, múzeí i športovísk sa už nevieme dočkať a spánok nám iba pomaly zatvára viečka.

Ráno je k nám prívetivé s príjemným počasím a vyzereá to na teplý, slnečný deň. Všetko nám hrá do karát, a aj počasie nám chce dožiť ten najkrajší deň, ktorý sa dá v európskej prírode zažiť. Aspoň Nóri to tvrdia.

Polárny kruh

Trollovia - symbol Nórov

Čaká nás raj pre milovníkov prírody a rozprávok o trolloch. Tu znela v ušiach Edvarda Griega čarokrásna hudba prírody, ktorú zvečnil v notovom zápise.

Bez väčších problémov sa dostávame ku Geirangeru - najkrajšiemu nórskemu fjordu. (Fjordy sú vlastne pozostatky po činnosti ľadovca v ľadovej dobe. Sú to niekedy aj desiatky kilometrov dlhé a úzke morské zálivy, ktoré vznikali v horntých oblastiach v blízkosti

vú halu, v ktorej naši hokejisti pod vedením vtedajšieho kapitána Petra Šťastného takmer siahali po medaile. Iba nešťastný gól v predĺžení s Ruskom ich potom odsunul na 6. miesto. Jaskynná hokejová hala v Gjøviku, to je jedno obrovské podzemné auditórium, postavené práve kvôli zimnej olympiáde. Je vybudovaná 120 metrov pod vrchom Hivedetoppen, priamo v centre Gjøviku. Je široké 61, dlhé 91 a vysoké 24 metrov. Na sedenie je tu 5 830 miest. V bočnej časti haly je aj bazén. Ak sa v nej nehrá hokej, robia sa tu volejbalové, či basketbalové turnaje a na uľavejšej stene si prídu na svoje horolezci.

RAJ PRE MILOVNÍKOV PRÍRODY A ROZPŔÁVKOV O TROLLOCH

Veľa času ale nemáme a halu si pozerať rýchlym tempom. Naša cesta vedie ďalej a krátko pred šiestou večer sme už v kempe, v mestečku Sjøa. Po rýchlej večeri sa vydávame na obliadku tohto rekreačného strediska. Zaspávame nervózni, pretože sa stále blížíme k polárnemu kruhu a teraz začína čas našej výpravy, kedy navštívime drsnú, ale nádhernú nórsku prírodu. Zatiaľ sme z nej spoznali iba zlomok, ale aj ten stál za to. Hlboké lesy, čarovné jazierka a jazerá, ktoré sme mŕľali cestou i úžasnú

Výhľad z autobusu bol niekedy prekvapujúci - podobne ako v tomto prípade, keď sa pri ňom zjavila skupinka sobov.

moří a oceánov prehĺbením údolí riek. Majú strmé svahy, ktoré sú často erodované ľadovcami až pod hladinu mora, kde môže more dosahovať značnú hĺbku. Údolie má tvar písmena U. Názov fjord pochádza zo staronórciny, zo slova fjördr, ktoré sa prepisovalo ako fjorthr. Z jeho výslovnosti neskôr vzniklo celoslovetové slovo fjord.). Nastupujeme na jednu z vyhladkových lodí a vydávame sa na približne poldruhhodinovú plavbu. Geriangerfjord je možno preto taký obľú-

bený, lebo je súčasťou neuveriteľne kľukatého, rozvetveného fjordu zarezávajúceho sa hlboko do pevniny. On samotný je 16 km dlhý, pekného esovitého tvaru a dosahuje hĺbku 360 m. Od pobrežia Nórskeho mora je vzdialený asi 100 km plavby. Nad ním sa vypínajú výbežky masívu Breheimen s výškou 1600-1850 m. Strmé svahy sa zväzujú kolmo do vôd miestami len 500 m širokého fjordu. Potoky stekajúce po svahoch vytvárajú na prudkých zrázoch čarovné vodopády. Obdivujeme jeden z najznámejších z nich, vodopád Sedem sestier (Syv Søstre) so siedmimi pramienkami. Oproti nemu je Ženich (Friaren), svojím tvarom pripomínajúci tvar fľaše. (Povešť hovorí, že ženich sa mal oženiť s jednou zo siedmich sestier. Nevenár nevesta sa však vydala za iného. Keď má vodopád menej pramienkov vody, vraví sa, že odišla ďalšia sestra z domu. A čo sa stalo s nešťastným ženichom? Ten vraj svoje nešťastie dodnes utápa v alkohole, čo pripomína aj tvar vodopádu.)

SERPENTÍNY NÁS VEDÚ CESTOU TROLLOV

Krása prírody nám vyráza dych, ale priam hŕkame nad umom ľudí, ktorí dokázali postaviť svoje domčeky na tých najnebezpečnejších miestach strmého svahu. Držia tam na strmých stráňach akoby navzdory gravitácii. Vyššie položené farmy boli prístupné iba po povrazovom rebríku, ktorý sa pohodlne vytlahol hore, keď sa objavil výberca daní. Vyhladková plavba uprostred divokej prírody je nádherná, ale pre niekoho po určitom čase už aj trochu jednotvárna. Otáčame sa na mieste, kde sa Geiranger vlieva do Sunnlyvsfjordu a na spätočnej ceste prirážame k brehu, kde vystupujú niekoľkí pasažieri.

S úctou hľadíme na vysoké skalné bralá fjordu a lučíme sa nateraz s morskou hladinou. Naš autobus sa musí vyštverať do značnej výšky a teperíme sa po ceste č. 63, po tzv. Orlej ceste (Orneveien), fotíme sa na vyhladke a pokračujeme pomedzi vršky do Eisdalu, odtiaľ trajektom do Ligne a hore údolím. Dostávame sa do doliny Isterdalen, ktorou vedie chýrna Cesta Trollov (Trollstigen). Stúpa v západnom svahu Trollindane popri ďalších štítoch presahujúcich výšku 1 700 m. V 11 serpentínach prekoná neuveriteľný výškový rozdiel tesmer 900 metrov. Pod vrcholom stúpania je vodopád Stigfossen a cesta nás vedie ďalej do sedla Stigr?ra. Odstavujeme autobus na parkovisku a ideme sa pokochať výhľadom. Jedinečné! Strmé svahy pod nami sú cikcakovito povyšované zákrutami, chvílkami mysticky zaclonenými hmlovými chumáčikmi. Je podivuhodné, aké stúpanie sme museli prekonať a chápeme, že v zime je táto cesta uzavretá. Naplnení nádhernými pohľadmi pokračujeme v ceste do kempu v Andalsnes, ktorý je pod stenou trollov - Trollindane. Je to v Nórsku, ale aj v Európe ojedinelá 1 600 m vysoká a asi 5 km dlhá skalnatá stena, vhodná na horolezecké výstupy a opradená tajomstvami trollov.

Trochu sa aj obávame nočných tienov, ktoré vrhá tento mohutný skalný útvar a jeho tajomných obyvateľov. Veď trollovia sú, podľa povestí, škaredé a zlomyseľné bytosti vystupujúce v škandinávskych mýtoch, nepriatelia ľudí. Sú oveľa väčší ako ľudia a majú obrovskú silu. Bývajú v jaskyniach, ktoré opúšťajú iba po zotmení, keď sa vydávajú na lov. Ak sa ocitnú na slnku, okamžite sa premenia na kameň. Veľmi obľubujú ľudské mäso. Hovorí sa, že majú zakopané veľikánske poklady. Niekedy, aj keď nie veľmi často, sa zobrazujú aj ako priateľské, trochu škaredé stvorenia s dlhými nosmi a štyrmi prstami. Aké bude ráno?

-PAVOL ANTOLOV- (Pokračovanie)

JÁN JANČOVIC

Po stopách ságy rodu Slančíkovcov

Kým pri narodení Júlie Márie Hanulayovej bol farárom Ferdinand Freňo, pri jej svadbe s Pavlom Slančíkom zase syn tohto pôtorskeho farára Július Freňo, ktorý túto dvojicu sobášil 16.7.1893 v Dolných Strhároch. Svedkom bol farár Viktor Vladár zo Sudíc a Anton Gelyny, správca hospodárstva. Deťmi Pavla Slančíka a Márie Hanulayovej boli: Pavel (1894 Cserhátsurány - 1966 Šalgótarján), Štefan (1899 Cserhátsurány - 1959 Eger), Aladár (1902 Cserhátsurány - 1903 Cserhátsurány), František (1904 Cserhátsurány - 1920 Terény).

Pavel Slančík s manželkou Máriou Hanulayovou

Ich najstarší syn Pavel Slančík III. po ukončení štúdií v roku 1912 na evanjelickom lýceu pokračoval v štúdiu evanjelickej teológie v Bratislave (1913-1916). Po jej absolvovaní nastúpil počas prvej svetovej vojny ako vojenský farár i poľný farár v Bratislave, potom Klagenfurte a Mostare. Po skončení prvej svetovej vojny pôsobil ako evanjelický farár na viacerých miestach v Maďarsku, medzi nimi aj v Sarvaši a Slovenskom Komlóši. Najdlhšie však v rokoch 1924-55 v dolnozemskom Pusztaföldváre. Jeho otec Pavel Slančík II., farár v Terenoch (Terény), po skončení aktívnej farárskej služby prišiel spolu so svojou manželkou Máriou Hanulayovou k nemu na dôchodok. V Pusztaföldváre 12.7.1945 zomrel. Na tom istom mieste zomrela 25.10.1948 aj jeho manželka Mária.

Ich syn Pavel Slančík, farár v Pusztaföldváre si však rok po smrti svojho otca, ako 54-ročný zmenil priezvisko na Szentpáli a jeho ďalší syn Štefan (István) Slančík na Szanday. Pavel (Pál) Szentpáli - Slančík mal za manželku Elenu Jeszenszkú (1898-1977 Segedín), rodáčku z pustatiny pri Šalgótarjáne, ktorá bola zemianskeho pôvodu s prediktom kisészeni, čiže z Malého Jasena v Turci. Ich deti sú Pavel (1930-1988), Elena (1932), Karol (1934), Ladislav (1938-2008). Poznáme podrobný rodostrom všetkých ďalších žijúcich a nežijúcich potomkov, ale ich uverejnenie by zabralo veľa miesta. Spomeniem aspoň to, že pravnučka lovinobanského Pavla Slančíka (1833) a vnučka polichnianskeho Pavla (1863) a dcéra šurianskeho Pavla Szentpáliho - Slančíka, Elena (Ilona) Szentpálieová - Slančíková (1932 Terény) žije v Segedíne a v júni roku 2010 som sa po predchádzajúcej e-mailovej korešpondencii s jej synom Istvánom Gondom, s ňou stretol v jej rodisku v Terenoch (Terény).

Tam vtedy Slovenská menšinová samospráva pod vedením svojej predsedníčky, slovenskej evanjelickej farárky Hildy Guľačiovej - Fabufovej, usporiadala "Slovenský deň". Ilone som tam odovzdal viac ako storočnú korešpondenciu jej otca Pavla so svojimi starými rodičmi Hanulayovcami z Dolných Strhárov a rovnako aj iné zaujímavé dokumenty súvisiace s notárskymi a bankovými aktivitami Jána Hanulaya, ktoré som získal na burzách starožitností. Štefan Szanday-Slančík (1899-1959) sa oženil s Ágotou Meszöly a majú dvoch synov. Štefan (1928) je strojár v Egeri a Zoltán (1936) lekár v Breviku (Nórsko). Ďalší Pavlovi synovia Aladár a František zomreli v mladom veku. Pri tejto príležitosti som sa spýtal hádam už jedinej priamej vnučky polichnianskych Slančíkovcov, že čo

slančíkovcov z Novohradu. V Maďarsku sú to dediny a mestá: Budapešť, Segedín, Dunaujváros, Szekszárd, Eger, Pécs, Komló, Mezőfalva, Baracs ... V Iných krajinách v Dánsku, Nórsku a Paraguaji. Pozrime sa ešte, kde sa Slančíkovi rozšírili na Slovensku. Najstaršia z dievčat Pavla Slančíka bola Irena Laciaková-Slančíková (1865-1951), ktorá bola v mladosti redaktorkou a

Ilona Szentpálieová zo Segedína

vydavateľskou domáceho rukopisného časopisu s názvom "Ratolest" - zábavno-poučného časopisu, ktorý vychádzal päť rokov (1887-92) a bol posielaný po evanjelických farách a školách. Písala verše a prózu. Do slovenských novín prispievala pod pseudonymom Poľanská. Irena bola veselá a temperament-

Na obrázku Zlata Petriválská s dcérou Šarlottou a synom Ladislavom Slančíkom (Lučenec, apríl 2010)

viedlo jej otca, už v takom zrelom veku zmeniť si svoje rodné meno. Pri veľmi ťažkej odpovedi najskôr spomenula, že jej ujec Štefan tak musel urobiť ako plukovník pracujúci na ministerstve obrany a jej otec vraj zrejme zo zrozumiteľnejšieho biblického hľadiska (Apoštol Pavol). Ona bola vtedy 14-ročným dievčaťom a jej vraj toto priezvisko nevidilo, ale rozhodnutie otca musela akceptovať. Žiadalo by sa vymenovať a sledovať vývin a osud ďalších potomkov po viacstupňových rodinných líniách, bolo by to zdĺhavé. Syn Ilony - István Szentpáli má však všetko zostavené. Keďže priestor na ich uverejnenie je limitovaný, aspoň spomeniem, kde všade okrem Slovenska pokračuje a prúdi krv sloven-

ná spoločnička. Vydala sa za Michala Laciaka, evanjelického farára z Homého Tisovnika. Mali dvoch synov a dve dcéry, z nich syna Michala (1893-1963) evanjelického farára v Dolných Strhároch a dcéru Irenu, vydanú Ráztockú (1895-1922). V poradí ďalšou dcérou bola Božena, dvojča s bratom Bohuslavom. Božena Slančíková - Timrava (1867 Polichno - 1951 Lučenec) poznáme ako známu slovenskú spisovateľku. Dva roky ľudovej školy absolvovala v rodisku, potom ju učil otec. V Banskej Štiavnici vychodila štyri triedy meštianskej školy, neskôr urobila skúšky na Učiteľskom ústave v Lučenci. Literárnej tvorbe sa začala venovať v rodisku a pokračovala v Ábelovej, kde sa presťahovala roku

II.časť

1909 po smrti otca k bratovi Bohuslavovi, tunajšiemu farárovi. Tu bola vychovávateľskou v detskej opatrovni. Po roku 1945 odišla do blízkosti svojej neteri v Lučenci, kde aj roku 1951 zomrela.

O tomto mi jej 96 ročná neter Zlata Petriválská (dcéra Bohuslava) v apríli roku 2010 vo svojom lučenskom byte povedala: "Do roku 1945 sme s ňou v Ábelovej žili v susedstve, ona v budove bývalej materskej školy a my v učiteľskom byte v budove školy. To znamená, že sme boli spolu denne. Keď po skončení vojny v roku 1945 sa Lučenec opäť vrátil do Československej republiky, hneď na jar sme sa presťahovali do Lučenca, kde manžel učil na učiteľskom ústave. Tetu Boženu sme volali, aby sa hneď s nami presťahovala aj ona. Jej sa však nechcelo, lebo toto mesto považovala stále za maďarské. Až na jeseň, keď prichádzala zima a nemala s čím v byte kúriť, neraz bola nútená prikurovať aj svojimi knihami, sa rozhodla prísť za nami. Starostlivosť o ňu pripadla v susednom byte nám a tak ja som sa o ňu denne starala až do jej smrti v roku 1951. Až potom som aj ja ako učiteľka mohla nastúpiť do zamestnania. Pracovala som ešte plných 25 rokov na prvej ZDŠ, kde som založila družinu. Teta len prespávala vo svojom byte a cez deň bola u nás, kde sa aj stravovala. Bola však veľmi uzavretá a veľmi málo o sebe a svojom diele rozprávala. Keď sa jej naše deti na niečo z jej tvorby pýtali, ona odpovedala: 'Ja som už zložila svoje pero a teraz ho nechávam vám'. Dobré vzťahy mala aj so svojim bratom Bohuslavom, ktorý tiež od dôchodkového veku žil v Lučenci. Otec sa u nás často zastavoval a najradšej mal, keď mu sestra na našom šporáku upekla pečené zemiaky". Takto si zaspomínal najstarší žijúci potomok slančíkovského rodu o spisovateľke.

Timrava s neterou Zlatou